Lieta Nr.C31192716
Lietas arhīva Nr.CA-0110-18/13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jelgavā 2018.gada 8.oktobrī

Zemgales apgabaltiesa:
tiesas sēdes priekšsēdētaja tiesnese A.Misiuna
tiesneši D.Baltā, A.Sniedzītis
ar tiesas sēžu sekretāri A.Liepu

piedaloties lietas izskatīšanā prasītājas pilnvarotai pārstāvei /pers. E/, atbildētāja pilnvarotai pārstāvei /pers. F/

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. G/ prasībā pret /pers. H/ par parāda piedziņu sakarā ar /pers. H/ apelācijas sūdzību par Jelgavas tiesas 2017.gada 10.aprīļa spriedumu.

Aprakstošā daļa

/pers. G/ cēla tiesā prasību pret /pers. H/, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 1., 1587., 1756., 1757., 1934., 1943., 1945., 1946.pantu, lūdz piedzīt no atbildētāja prasītājas labā aizdevuma pamatsummu 26657,44 *euro* un likumiskos nokavējuma procentus 1862,37 *euro*, noteikt prasītājai tiesības līdz sprieduma pilnīgai izpildei saņemt no atbildētāja 6% gadā no piespriestās, bet nepiedzītās summas.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2012.gada februārī starp pusēm notika mutiska vienošanās par aizdevuma izsniegšanu atbildētājam, kas izpildīta no prasītājas puses 2012.gada 17.februārī, pārskaitot atbildētājam aizdevumu 28457,44 *euro*.

Laika posmā no 2012.gada 17.februāra līdz 2015.gada 22.jūlijam atbildētājs veica daļēju aizdevuma atmaksu 1800 *euro* apmērā, kas netieši apliecina aizdevuma tiesisko attiecību pastāvēšanu.

Tā kā pusēm neizdevās vienoties par turpmāko aizdevuma atmaksas kārtību, 2015.gada 22.jūlijā prasītāja ar zvērināta notāra starpniecību nodeva 2015.gada 29.jūlijā atbildētājam paziņojumu par uzteikumu 2012.gada 17.februāra aizdevumam, lūdzot nekavējoties, bet ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā no uzteikuma izsniegšanas dienas, atmaksāt aizdevuma atlikušo daļu 26657,44 *euro*. Atbildētājs savas saistības nav izpildījis, tādējādi prasītāja aprēķina likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2016.gada 30.janvāra līdz 2017.gada 29.martam 1862,37 *euro*.

Atbildētājs iesniedza tiesā rakstveida paskaidrojumus, kur norāda, ka prasību neatzīst. Paskaidroja, ka laika periodā no 2011.gada līdz 2013.gadam starp pusēm pastāvēja intīmas attiecības, taču pušu starpā nav bijusi noslēgta vienošanās par aizdevuma izsniegšanu. Prasītāja, nevēloties atklāt pušu attiecības un tēriņus viņu tikšanos organizēšanai, pārskaitīja atbildētājam 2012.gada 17.februārī naudas līdzekļus 28457,44 *euro,* kas bija prasītājas labprātīga finansiāla dalība viņu tikšanos organizēšanā, kopīgos izbraukumos, cienastos un dāvanās. Kad prasītājai bija nepieciešama kāda naudas summa, atbildētājs viņai to nav liedzis un, iespējams, 1800 *euro* ir summa, ko viņai iedevis.

Atbildētājs uzskata, ka 2012.gada 17.februārī veiktais naudas līdzekļu 28457,44 *euro* maksājums ir dāvinājums atbildētājam. Lai arī pušu privātās attiecības ir izbeigušās un tās, iespējams, neieguva prasītājai vēlamo attīstību un turpinājumu, atbildētājs nav izdarījis nevienu darbību, kas būtu par pamatu atsaukt dāvinājumu. Turklāt arī atbildētājs iztērēja līdzvērtīgu naudas summu savstarpējo privāto attiecību periodā.

Prasītāja iesniedza tiesā atsauksmi par atbildētāja paskaidrojumiem, kur norāda, ka atbildētāja paskaidrojumos norādītie argumenti par pārskaitītajiem naudas līdzekļiem kopīgajiem tēriņiem un vienlaikus dāvinājumu atbildētājam ir pretrunīgi un nav pamatoti ar pierādījumiem.

2015.gada 1.aprīlī prasītāja vērsās pie parādu atgūšanas uzņēmuma SIA "GELVORA", kā rezultātā atbildētājam sastādīts parāda atmaksas grafiks uz sešiem mēnešiem un atbildētājs veica divus maksājumus 2015.gada 15.maijā un 2015.gada 15.jūnijā kopsummā 200 *euro*.

Ar Jelgavas tiesas 2017.gada 10.aprīļa spriedumu prasība apmierināta, no atbildētāja par labu prasītājai piedzīts parāds 26657,44 *euro,* likumiskie procenti par laika periodu no 2016.gada 30.janvāra līdz 2017.gada 29.martam 1862,37 *euro* un tiesas izdevumi 1152,76 *euro*. Tiesa atzina prasītājas tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no tiesas piespriestās, bet nepiedzītās parāda summas līdz sprieduma pilnīgai izpildei. No atbildētāja par labu valstij piedzīta valsts nodeva 55,22 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,17 *euro*.

Tiesa norādīja, ka lietā nav strīda par to, ka starp pusēm nav noslēgts rakstveida līgums, kā arī nav strīda par to, ka prasītāja ir pārskaitījusi atbildētājam prasībā norādīto naudas summu. Atbildētājs apstrīd naudas summas 28457,44 *euro* pārskaitījuma mērķi, vienlaikus norādot, ka tas ir gan kopīgu pasākumu un dāvanu apmaksai, gan dāvinājums atbildētājam. Lietā nepastāv strīds, ka atbildētājs atdevis prasītājai naudas līdzekļus kopsummā 1800 *euro*.

No lietā iesniegtās SIA "GELVORA" 2016.gada 15.aprīļa izziņas par piedziņas lietu Nr.248897 tiesa konstatēja, ka 2015.gada 1.aprīlī /pers. G/ iesniedza SIA "GELVORA" piedziņā lietu Nr.248897. /pers. H/ 2015.gada 22.aprīlī telefoniski no numura 22841109 sazinājās ar SIA "GELVORA un tika sastādīts pirmais apmaksas plāns uz sešiem mēnešiem – 100 *euro* mēnesī katra mēneša 15.datumā, sākot ar 2015.gada 15.maiju. Kopš parāda atgūšanas procesa uzsākšanas SIA "GELVORA" kontā veiktas iemaksas 200 *euro* skaidrā naudā.

No lietā iesniegtās 2017.gada 8.marta izziņas par piedziņas lietu Nr.248897 tiesa konstatēja, ka atbildētājs veicis divas iemaksas par kopējo summu 207 *euro*. 2016.gada 1.aprīlī uzsāktā piedziņas lieta no kreditora puses tika slēgta.

Tiesa atzina, ka ar lietā iesniegto maksājuma uzdevumu un pušu paskaidrojumiem prasītāja ir pierādījusi naudas summas 28457,44 *euro* nodošanu atbildētājam.

Pirmās instances tiesas ieskatā apstāklis, ka atbildētājs pieņēmis minēto naudas pārskaitījumu, vēlāk vienojies ar SIA "GELVORA" par parāda 28457 *euro* atmaksas grafiku un veicis naudas atmaksu kopsummā 1800 *euro* apstiprina pušu starpā pastāvošās aizdevuma tiesiskās attiecības Civillikuma 1934.panta izpratnē.

Tiesa uzskatīja, ka atbildētāja norādītais naudas pārskaitījuma mērķis kopējo izklaižu apmaksai un prasītājas dāvanām neliecina par abpusēju dāvinājuma darījuma izpildīšanu un nerada tiesisku pamatu atzīt, ka naudas pārskaitījums 28457,44 *euro* ir dāvinājums atbildētājam. Tāpat nav iesniegti pierādījumi par atbildētāja papildus naudas līdzekļu 28457,44 *euro* tēriņiem kopīgajām izklaidēm, kā to apgalvoja atbildētāja pārstāve tiesas sēdē.

Tiesa secināja, ka atbildētājs nav norādījis un pierādījis tādus apstākļus, kas dotu pamatu atzīt, ka prasītāja aiz devības piešķīrusi atbildētājam bez atlīdzības naudas līdzekļus 28457,44 *euro*. Turpretī atbildētāja noteiktas darbības, proti, daļēja parāda samaksa liecina, ka naudas pārskaitījums 28457,44 *euro* ir vērtējams kā aizdevums, nevis dāvinājums.

Pirmās instances tiesa norādīja, ka konkrētajā situācijā darbojas Civillikuma 1587.pantā nostiprinātais princips, kuram atbilstoši tiesiska darījuma dalībniekiem noteikts pienākums izpildīt apsolīto un saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu, atdot tādu pašu summu, kādu viņš saņēmis.

Tiesa atzina, ka lietā ir pierādīts, ka 2015.gada 22.jūnijā prasītāja pieprasījusi aizdevuma atmaksu. Tādējādi konstatējams Civillikuma 1945.pantā noteiktais aizdevuma atmaksas termiņš 2016.gada 29.janvārī.

Tā kā atbildētājs sešu mēnešu laikā no uzteikuma izsniegšanas dienas nav veicis pilnīgu parāda atmaksu, tiesa atzina prasītājas tiesības aprēķināt likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2016.gada 30.janvāra līdz 2017.gada 29.martam 1862,37 *euro*.

Par Jelgavas tiesas 2017.gada 10.aprīļa spriedumu atbildētājs iesniedza apelācijas sūdzību, kurā lūdz prasību noraidīt.

Atbildētājs uzskata, ka tiesa, taisot spriedumu, nav vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudījusi pierādījumus un izvērtējusi lietas faktiskos apstākļus, kā rezultātā taisījusi kļūdainu un aplamu spriedumu. Atbildētājs pārsūdz spriedumu pilnā apmērā šādu apsvērumu dēļ:

Vērtējot situācijas tiesiskos aspektus, tiesa ignorēja un nenovērtēja atbildētāja paskaidrojumus un apsvērumus.

Tiesa pilnībā ignorēja atbildētāja iebildumu, ka maksājuma uzdevumā, kas iesniegts kā naudas summas samaksas pamatojums, nav norādes, ka prasītāja šo naudas summu būtu izsniegusi atbildētājam kā aizdevumu. Prasītājas iesniegtā maksājuma pamatojumā norādīta informācija "iemaksa", nevis aizdevums vai kā savādāk. Konkrētā situācija pierāda tikai to, ka prasītāja nav vēlējusies un nav izsniegusi atbildētājam aizdevumu.

Tiesa nav pārbaudījusi prasītājas apgalvojuma patiesību, ka atbildētājs ir daļēji atmaksājis aizdevumu 1800 *euro* apmērā. Prasītāja šim apgalvojumam nav iesniegusi nekādus pierādījumus. Atbildētājs attiecībā uz summu 1800 *euro*, savukārt sniedza tiesai paskaidrojumu, kas liecina, ka prasītāja pušu savstarpējo privāto attiecību laikā lūdza iedot naudu viņas personīgajām vajadzībām, ko atbildētājs arī ir darījis. Turklāt atbildētājs norādīja, ka nevienā brīdī nekādus aizdevuma atdošanas pasākumus nav veicis. Tiesa spriedumā vienpusēji vērtējusi tikai prasītājas paskaidrojumus.

Tiesa nav vērtējusi atbildētāja iesniegtos pierādījumus, kas liecina, ka SIA "GELVORA" 2017.gada 8.marta izziņā ir sniegusi nepilnīgu jeb nepatiesu informāciju, tādēļ atbildētāja ieskatā minētā SIA "GELVORA" izziņa nav atzīstama par pierādījumu konkrētajā lietā. Tiesa šos atbildētāja argumentus nav vērtējusi, vienpusēji un tendenciozi nostājoties prasītājas pusē.

Tiesa ignorēja atbildētāja iebildumus un norādi, ka situācija jāvērtē, ievērojot Civillikuma 1940.panta normas.

Tiesa spriedumā pilnībā ignorējusi atbildētāja paskaidrojumus, ka maksājums ir uzskatāms par prasītājas dāvinājumu un ka puses šo naudas summu ir izlietojušas kopējām vajadzībām.

Prasītāja nav pierādījusi, ka pušu starpā jebkad būtu pastāvējis nodoms noslēgt aizdevuma līgumu. Atbildētāja ieskatā, ja tiesa būtu pilnībā un objektīvi vērtējusi lietas apstākļus, pušu sniegtos paskaidrojumus un pierādījumus, pat atzīstot 1800 *euro* un 207 *euro* par aizdevumu, tad saskaņā ar Civillikuma 1940.panta nosacījumiem pārējā summa ir atzīstama par dāvinājumu.

Ņemot vērā minēto un īpašās prasītājas un atbildētāja attiecības, 2012.gada 17.februāra maksājums ir prasītājas dāvinājums atbildētājam Civillikuma 1912. un 1933.pantu izpratnē.

Turklāt atbildētāja ieskatā, ja kāda persona aizdod otrai naudas summu (pietiekoši lielu, kā konkrētajā gadījumā), tad ir tikai saprātīgi maksājuma dokumentā norādīt maksājuma mērķi "aizdevums".

Prasītāja iesniedza paskaidrojumus par apelācijas sūdzību, kur norāda, ka apelācijas sūdzību uzskata par nepamatotu un noraidāmu šādu apsvērumu dēļ.

Atbildētājs neapstrīd faktu, ka prasītāja atbildētājam ir pārskaitījusi naudas līdzekļus 28457,44 *euro*, starp pusēm pastāv vienīgi strīds par naudas summas pārskaitīšanas mērķi un secīgi arī par minētās naudas summas atmaksas pienākumu.

Atbildētāja norādītie pārskaitījuma pamati ir pretrunīgi un savstarpēji izslēdzoši, nevienam no norādītajiem pamatiem atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus.

Atbildētājs norāda, ka pārskaitījums ir dāvinājums Civillikuma 1912.panta izpratnē atbilstoši tiesību doktrīnā norādītajam, taču atbildētājs nevienā brīdī nav norādījis uz apstākļiem, kas varētu liecināt, ka prasītājai būtu pamats būt devīgai pret atbildētāju.

Kā otru iespējamo pamatu pārskaitījuma veikšanai atbildētājs norāda prasītājas un atbildētāja kopēju izklaižu apmaksu un dāvanu iegādi prasītājai. Pirmkārt, šāds pamats izslēdz iespēju, ka pārskaitījuma pamats ir dāvinājums. Otrkārt, atbildētājs tiesvedības laikā nav norādījis, kādu tieši izklaižu apmaksai tik ievērojama naudas summa varētu tikt iztērēta, vai kādas dāvanas prasītājai ir iegādātas. Lai dotu iespēju atbildētājam pierādīt savu apgalvojumu pamatotību, lietas izskatīšana pirmajā instancē 2017.gada 10. janvārī pat tika atlikta, dodot laiku atbildētājam iesniegt konta, uz kuru tika veikts prasītājas pārskaitījums, pārskatu, no kura būtu iespējams secināt prasītājas ieskaitītās naudas summas izlietojumu. Pirmās instances tiesas sēdē 2017.gada 29.martā atbildētāja pārstāve norādīja, ka atbildētājs minētos konta pārskatus tomēr nav vēlējies iesniegt.

Visi atbildētāja izvirzītie apgalvojumi par pārskaitījuma pamatu un raksturu nonāk pilnīgā pretrunā ar atbildētāja rīcību. Ārpustiesas piedziņas procesā atbildētājs bija vairākkārt kontaktējies ar SIA "GELVORA" telefoniski, ieradies uzņēmumā, lai vienotos par parāda atmaksas grafiku, kā arī, ievērojot sagatavoto grafiku, veicis divus maksājumus aizdevuma atmaksai, tādejādi atzīstot aizdevuma tiesisko attiecību pastāvēšanu starp prasītāju un atbildētāju.

Atbildētājs apelācijas sūdzībā ir norādījis uz prasītājas iesniegtā pierādījuma – SIA "GELVORA" izsniegtās izziņas nepilnīgumu vai nepatiesumu, acīmredzami ar to domājot pirmās instances tiesas sēdē atbildētāja pārstāves norādīto, ka minētā izziņa neatspoguļo atbildētāja 2015.gada 15.jūlija iesniegumu SIA "GELVORA", ar kuru atbildētājs atsauc jebkuras vēstules, piekrišanas, vienošanās, grafikus, kas parakstīti ar SIA "GELVORA" prasītājas uzsāktajā parāda piedziņas lietā. Jāņem vērā, ka šāds atsaukums, pirmkārt, apliecina apstākli, ka atbildētājs ir veicis darbības parāda atmaksai, otrkārt, negroza vai nepadara par nebijušām minētās darbības.

Norādot, ka prasītājas un atbildētāja starpā pastāvošu tiesisko attiecību regulēšanai piemērojams Civillikuma 1940.pantu, atbildētājs atzīst, ka pušu starpā ir nodibinātas aizdevuma tiesiskās attiecības. Turklāt no minētā panta vārdiskās jēgas ir redzams, ka šis pants piemērojams tikai gadījumos, kad

konstatējams pušu nodoms, ka jāatmaksā tikai daļa no aizdodamās summas, tātad būtu jākonstatē aizdevēja izteikta griba, ka atdodama tikai daļa no aizdotās summas. Ņemot vērā, ka atbildētājs pierādījumus, ka pušu starpā šāds nodoms pastāvētu, nav iesniedzis, minētās normas piemērošanai nav pamata.

2018.gada 12.martā prasītāja iesniedza pieteikumu par procentu pievienošanu prasībai, kurā norādīja, ka, ievērojot nokavējuma procentu pieaugumu, atbildētāja parāda apmērs ir 30049,14 *euro*, tajā skaitā pamatparāds 26657,44 *euro* un likumiskie nokavējuma procenti 3391,70 *euro* par laika periodu no 2016.gada 30.janvāra līdz 2018.gada 12.martam.

Atbildētāja pilnvarotā pārstāve /pers. F/ tiesas sēdē uzturēja apelācijas sūdzību atbilstoši tajā norādītajiem motīviem un pamata, prasību neatzina, lūdza to noraidīt pilnībā.

Tiesas sēdē prasītājas pilnvarotā pārstāve /pers. E/ prasību uzturēja, lūdza piedzīt no atbildētāja 30049,14 *euro*, tajā skaitā pamatparādu 26657,44 *euro* un likumiskos nokavējuma procentus 3391,70 *euro*. Apelācijas sūdzību prasītājas pārstāve novērtēja kā nepamatotu.

Motīvu daļa

Noklausījusies pušu pārstāvju paskaidrojumus tiesas sēdēs, novērtējusi apelācijas sūdzības argumentus un rakstveida pierādījumus lietā, Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma pilnībā.

Civilprocesa likuma 432.panta piektā daļa noteic, ka, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākas instances tiesas sprieduma argumentācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Zemgales apgabaltiesa, novērtējusi pirmās instances tiesas sprieduma argumentāciju, atzīst, ka Jelgavas tiesas 2017.gada 10.aprīļa spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, līdz ar to tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piektās daļas noteikumiem pievienojas pirmās instances tiesas veiktajam lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma argumentācijai, to savā spriedumā neatkārtojot.

Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzībā norādītie argumenti nav pamats, lai noraidītu prasītājas prasību.

Pušu starpā nepastāv strīds par to, ka /pers. G/ 2012.gada 17.februārī veica naudas līdzekļu 20000 Ls (28457,44 *euro*) pārskaitījumu /pers. H/. Rakstveida līgums pušu starpā nav noslēgts.

Lietā pastāv strīds par naudas pārskaitījuma mērķi.

Prasītāja norāda, ka minēto naudas summu atbildētājam aizdevusi. Savukārt atbildētājs norāda, ka naudas līdzekļu pārskaitījums bija gan kā naudas līdzekļi, kas paredzēti pušu kopīgu pasākumu, izklaižu organizēšanai, dāvanu iegādei, gan kā dāvinājums atbildētājam.

Pārskaitīto naudas summu prasītāja atprasa no atbildētāja kā aizdevumu, prasījumu pamato ar pušu starpā noslēgto mutisko vienošanos par aizdevuma izsniegšanu.

Civillikuma 1934.pants noteic, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošanu īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Civillikuma 1940.pants noteic, ka līdzējiem vajadzīgs nodoms noslēgt aizdevuma līgumu.

No minētā izriet, ka, lai naudas līdzekļu pārskaitījumu atzītu par aizdevumu, ir jākonstatē pienākums atdot saņemto.

Apelācijas sūdzībā atbildētājs norāda, ka nav izvērtēti viņa iebildumi par to, ka maksājuma uzdevumā, kuru prasītāja iesniedza kā naudas summas samaksas pamatojumu, nav norādes, ka /pers. G/ šo naudas summu būtu izsniegusi kā aizdevumu.

Jānorāda, ka, ja maksājuma uzdevumā kā naudas līdzekļu pārskaitījuma mērķis būtu norādīts "aizdevums", tas, iespējams, izslēgtu pušu strīdus par naudas līdzekļu pārskaitījuma mērķi. Šajā gadījumā maksājuma uzdevumā norādīts vārds "pārskaitījums". Ņemot vērā to, ka maksājuma uzdevums ir rīkojums kredītiestādei veikt naudas pārskaitījumu no personas konta, tad personu nodoms un pārskaitījuma veikšanas mērķis ir noskaidrojams ar citiem pierādījumiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 92.pantā noteiktajam pierādījumi ir ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā.

Civilprocesa likuma 97.panta pirmā daļa noteic, ka tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Nodibināts, ka /pers. G/ un /pers. H/ līdz naudas līdzekļu pārskaitījuma veikšanai bija ilgstoši pazīstami, viņiem bija savstarpēji draudzīgas attiecības. Līdz ar to izskaidrojams fakts, kādēļ, pārskaitot ievērojamu naudas summu, netika noslēgts rakstveida līgums.

Prasītāja lietas izskatīšanas laikā konsekventi norādīja, ka naudas līdzekļus aizdeva /pers. H/ pēc viņa lūguma automašīnas iegādei, lai viņš varētu uzsākt uzņēmējdarbību. Vienojušies, ka aizdevums tiks atdots pakāpeniski, no uzņēmējdarbībā iegūtajiem naudas līdzekļiem. Savukārt atbildētāja norādītie naudas līdzekļu pārskaitīšanas mērķi un to izlietojums ir pretrunīgi. Tā atbildētājs norāda, ka naudas līdzekļi bija paredzēti pušu kopējo izdevumu un tikšanos organizēšanas finansēšanai kā /pers. G/ daļa, šim mērķim ir ieguldījis arī savus ienākumus līdzīgā apmērā. Tai pat laikā paskaidro, ka pārskaitītos naudas līdzekļus var uzskatīt par dāvinājumu, ko atbildētājs varēja lietot pēc saviem ieskatiem. Tāpat norādīja, ka daļu naudas līdzekļu pēc prasītājas lūgumu ir viņai izsniedzis, paskaidrojot, ka šī naudas summa varētu būt ap 1800 *euro*, ko prasītāja norāda kā atdoto aizdevuma daļu.

Zemgales apgabaltiesa piešķir ticamību prasītājas sniegtajiem paskaidrojumiem sekojošu apsvērumu dēļ.

Ar SIA "GELVORA" 2017.gada 8.marta izziņā norādīto apstiprinās fakts, ka pēc /pers. G/ 2015.gada 1.aprīļa pieteikuma tika reģistrēta piedziņas lieta parāda 28457 *euro* piedziņai no /pers. H/. 2015.gada 22.aprīlī /pers. H/ ieradās SIA "GELVORA" birojā, kur tika sastādīts pirmais parāda atmaksas plāns uz 6 mēnešiem. /pers. H/SIA "GELVORA" kontā veica divas naudas summu iemaksas.

Minētais apstāklis apstiprina to, ka /pers. H/ atzina neizpildītu saistību pastāvēšanu pret /pers. G/, apņēmās saistības izpildīt, t.i., parādu atmaksāt, kas dod pamatu izdarīt secinājumu, ka pušu starpā pastāvēja mutiska vienošanās, ka prasītāja aizdos naudas līdzekļus atbildētājam, bet atbildētājs apņēmās tos atmaksāt. Tiesai nav pamata uzskatīt, ka bez aizdevuma tiesiskajām attiecībām starp pusēm pastāvētu kāda cita veida tiesiskās attiecības, kas saistītas ar /pers. H/ neatmaksātu parādu /pers. G/.

Apstāklis, ka vēlāk atbildētājs atsauca ar SIA "GELVORA" noslēgto vienošanos par parāda labprātīgu atmaksu un lūdza atmaksāt iemaksātās naudas summas, par ko norāda pirmās instances tiesā iesniegtais /pers. H/ paziņojums SIA "GELVORA", nepadara šo vienošanos par nebijušu. Lietā nav ziņu par to, ka /pers. H/, noslēdzot vienošanos ar SIA "GELVORA" par parāda atmaksu, vai veicot maksājumus parāda atmaksai, būtu bijis maldināts, vai kā citādi prettiesiski ietekmēta viņa griba.

Tiesa kā pierādījumu lietā nevērtēs telefonsarunu audioierakstu, kas pēc prasītājas lūguma tika pieprasīti no SIA "GELVORA", un kas pēc prasītājas viedokļa apliecinātu to, ka atbildētājs labprātīgi veicis maksājumus parāda atmaksai. Tiesas sēdē atbildētāja pārstāve neatzina, ka audioierakstā būtu dzirdama atbildētāja balss. Tā kā nav iespējams runātāju identificēt, tad iesniegtais pierādījums lietā nav izmatojams.

Pirmās instances tiesa spiedumā secināja, ka lietā nepastāv strīds, ka atbildētājs atdevis prasītājai naudas līdzekļus kopsummā 1800 *euro*. Lai gan apelācijas sūdzībā atbildētājs noliedz, ka būtu veicis jebkādus maksājumus aizdevuma atdošanai, jo aizdevumu nav ņēmis, tomēr gan pats atbildētājs rakstveida paskaidrojumos tiesai (lietas 21.-22.lapa), gan viņa pilnvarotā pārstāve tiesas sēdē paskaidroja, ka pēc prasītājas lūguma viņai pēc vajadzības atbildētājs izsniedza zināmas naudas summas, kas varētu būt prasītājas norādītie 1800 *euro*.

Apelācijas instances tiesa šādus paskaidrojumus vērtē kritiski. Nodibināts, ka prasītājai tika izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība (no kuras tika pārskaitīti arī naudas līdzekļi prasītājam), kas vairākas reizes pārsniedz prasības summu. Nebūtu pakļauta nekādam loģiskam izskaidrojumam /pers. G/ rīcība, prasot atbildētājam izsniegt viņai savām vajadzībām naudas summas no pārskaitītā maksājuma, ja pašas prasītājas rīcībā bija ievērojami lielāki naudas līdzekļi, ko viņa varēja tērēt pēc saviem ieskatiem.

Arī atbildētāja paskaidrojumi par naudas līdzekļu pārskaitīšanas mērķi ir apšaubāmi. Atbildētājam gan pirmās instances tiesā, gan apelācijas instances tiesā tika izskaidrotas tiesības iesniegt pierādījumus tam, kas apliecinātu naudas summu izlietojumu atbilstoši atbildētāja norādītajam. Taču nekādi pierādījumi lietā iesniegti netika. Gadījumā, ja prasītājas pārskaitītie naudas līdzekļi tiktu izlietoti kopīgām izklaidēm, pirkumiem, dāvanām prasītājai un tml., tad, vadoties no dzīvē gūtajiem novērojumiem, loģikas likumiem, atbildētājam būtu bijis iespējams iesniegt pierādījumus vismaz daļai no izlietotajiem līdzekļiem, piemēram, maksājumu dokumentus par pirkumiem, garantijas dokumentus dārgākiem pirkumiem – pulksteņiem un rotaslietām, kuras pēc atbildētājas pārstāves teiktā atbildētājs no pārskaitītās naudas summas iegādājies kā dāvanas prasītājai. Pušu kopīgus izdevumus izklaides pasākumiem, iespējams, varētu pierādīt ar liecinieku liecībām. Taču izskatāmās lietas ietvaros atbildētājs par pierādījumu iesniegšanu savu iebildumu pamatošanai vispār nav parūpējies.

Lietā iesniegts atbildētāja konta pārskats (lietas 118.-122.lapa), no kura redzams, ka prasītājas naudas līdzekļi 20000 Ls atbildētāja kontā tika ieskaitīti 2012.gada 17.februārī, pēdējie naudas līdzekļi no konta izņemti 2012.gada 20.aprīlī, konta apgrozījums 20000 Ls, konts slēgts 2012.gada 17.maijā. Ar konta pārskatu apstiprinās, ka atbildētājs no konta regulāri skaidrā naudā izņēmis ievērojamas naudas summas, pat vairākas reizes dienā. Mērķtiecīgā naudas līdzekļu izņemšana īsā laika periodā un turpmāka konta slēgšana liek apšaubīt atbildētāja paskaidrojumus, ka naudas līdzekļi bija paredzēti pušu kopīgo izklaižu organizēšanai. Ir apšaubāms tik ievērojamas naudas summas izlietojums šādam mērķim salīdzinoši neilgā laika periodā – divu mēnešu laikā. No loģikas viedokļa nav izskaidrojama arī atbildētāja rīcība – izņemt visu naudas summu skaidrā naudā, ja tā bija nepieciešama pirkumu veikšanai ilgākā laika periodā un atbildētāja rīcībā bija debetkarte, ar kuru arī bija iespējama norēķinu veikšana. Turklāt pušu privātās attiecības, tātad arī iespējamie kopīgie tēriņi, pēc atbildētāja norādītā ir izbeigušies tikai 2013.gada beigās, bet naudas līdzekļi mērķtiecīgi no konta izņemti divu mēnešu laikā.

Apstāklim, ka uz atbildētāja vārda transportlīdzeklis nav reģistrēts, nav izšķirošas nozīmes, jo, kā pareizi norādījusi Jelgavas tiesa, aizdevuma mērķis nav darījuma būtiska sastāvdaļa.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka Jelgavas tiesa pareizi secinājusi, ka atbildētājs nav norādījis un pierādījis tādus apstākļus, kas dotu pamatu atzīt, ka prasītāja aiz devības piešķīrusi bez atlīdzības atbildētājam naudas līdzekļus 28457,44 *euro* apmērā.

Apelācijas sūdzības argumentus par Civillikuma 1940.panta kļūdainu nepiemērošanu apelācijas instances tiesa atzīst par nepamatotiem.

Civillikuma 1940.pants noteic, ka līdzējiem vajadzīgs nodoms noslēgt aizdevuma līgumu. Ja bijis tāds nodoms, ka jāatmaksā tikai daļa no aizdotās summas, tad par aizdotu atzīstama tika šī daļa, bet pārējais šaubu gadījumā uzskatāms par dāvinātu.

Šajā gadījumā nav konstatēts, ka prasītāja būtu vēlējusies saņemt atpakaļ mazāk nekā aizdevusi atbildētājam. Prasītāja SIA "GELVORA" piedziņai iesniedza lietu par pilnu pārskaitīto līdzekļu summu, arī uzteikumā atbildētājam lūdza atmaksāt visu neatmaksāto aizdevuma summu. Tiesa piekrīt arī prasītājas paskaidrojumos par apelācijas sūdzību norādītajam, ka, uzskatot, ka pušu starpā pastāvošo tiesisko attiecību regulēšanai piemērojami apelācijas sūdzībā minētie Civillikuma 1940.panta noteikumi, atbildētājs atzīst, ka pušu starpā ir bijušas nodibinātas aizdevuma tiesiskās attiecības.

Ievērojot pierādījumu neesamību atbildētāja izvirzītajiem iebildumiem pret prasību un to, ka atbildētājs ar savām darbībām ir atzinis savu pienākums atdot saņemtos naudas līdzekļus, apelācijas instances tiesa pievienojas pirmās instances tiesas vērtējumam, ka pušu starpā nodibinātas aizdevuma tiesiskās attiecības.

Tā kā puses nebija pielīgušas aizdevuma atmaksas termiņu, bet prasītāja 2015.gada 22.jūnijā ar zvērināta notāra starpniecību pieprasīja aizdevuma atmaksu, tad konstatējams Civillikuma 1945.pantā noteiktais aizdevuma atmaksas termiņš 2016.gada 29.janvāris.

Apelācijas instances tiesa analogi pirmās instances tiesas secinātajam atzīst prasītājas tiesības aprēķināt likumiskos nokavējuma procentus saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu.

Saskaņā ar apelācijas instances tiesā iesniegto pieteikumu par procentu pievienošanu prasībai likumisko procentu apmērs par laika periodu no 2016.gada 30.janvāra līdz 2018.gada 12.martam (ieskaitot) ir 3391,70 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu atzīstamas prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos procentus, kas saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu ir seši procenti no simta gadā no piedzītās, bet nesamaksātās parāda pamatsummas.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta noteikumiem no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš, t.i., izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu, kas pirmās instances tiesā ir 3,17 *euro* un apelācijas instances tiesā ir 2,65 *euro*, kopā 5,82 *euro*, nesamaksātā valsts nodeva 77,41 *euro* sakarā ar prasības pieaugumu prasības daļā par likumisko nokavējuma procentu piedziņu.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.-434.pantu, tiesas kolēģija

nosprieda

/pers. G/ prasību pret /pers. H/ par parāda piedziņu apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. H/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. G/, personas kods /personas kods/, parādu 26657,44 *euro*, likumiskos procentus par laika periodu no 2016.gada 30.janvāra līdz 2018.gada 12.martam 3391,70 *euro*, kopā 30049,14 *euro*, samaksa veicama /pers. G/ kontā Nr./konta numurs/, Luminor Bank AS.

Atzīt /pers. G/tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no piespriestās, bet nepiedzītās pamatparāda summas līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Piedzīt no /pers. H/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 77,41 *euro*.

Valsts nodeva iemaksājama – saņēmējs Valsts kase, reģ.Nr.90000050138, saņēmēja iestāde Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr.LV55TREL1060190911200, iemaksas mērķis: dati lietas identificēšanai.

Piedzīt no /pers. H/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,82 *euro*.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami – saņēmējs Tiesu administrācija, reģ.Nr.90001672316, saņēmēja iestāde Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konts Nr.LV51TREL2190458019000, iemaksas mērķis: EKK 21499, dati lietas identificēšanai.

Noteikt /pers. H/ sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Maksājuma apliecinošie dokumenti, kas apstiprina tiesas izdevumu samaksu, minētajā termiņā iesniedzami Zemgales apgabaltiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Augstākās tiesas Civillietu departamentam, kasācijas sūdzību iesniedzot Zemgales apgabaltiesā.

Sprieduma sastādīšanas datums – 2018.gada 8.oktobris.

Tiesnese	A.Misiuna
Tiesnese	D.Baltā
Tiesnesis	A.Sniedzītis